

क्रयन 2) *das Durchhauen* PRAB. 3, 10. सुच. 1, 52, 15 wohl *das Röcheln*; vgl. क्रायन.

क्रन्द 4) चक्रन्द शरणं गृहं प्रभुम् KATHAS. 60, 193. तद्वसिभिर्देवः क्रन्दितः शरणार्थिभिः 114, 120. — caus. 3) *laut oder kläglich rufen*: अचि-क्रन्दन् 3. pl. RV. 8, 89, 5.

— अच्यव Jmd (acc.) *ansprechen, anrufen* KATH. 23, 7 in Ind. St. 3, 467.

— आ 1) Jmd (acc.) *zu Hilfe rufen* KATHAS. 121, 17. 18.

क्रम 8) नन्वीश्वरसद्भावे किं प्रमाणं प्रत्यक्षमनुमानमागमो वा । न तावदत्र प्रत्यक्षं क्रमते — नाप्यनुमानम् — नागमः so v. a. *Anwendung finden, angehen* SARVADARCANAS. 119, 4. fgg. — intens. TS. 7, 1, 19, 3. KATH. ACY. 1, 10.

— अति 1) *treten über*: कूलातिक्रातवारिवाहः *über das Ufer getreten* VARAH. BRH. S. 9, 24.

— समभ्यति, चित्तं समभ्यत्यक्रामत्का न्वियं देवताधिका *er kam auf den Gedanken, dachte bei sich* R. 7, 88, 13.

— व्यति 2) *für Jmd (acc.) verstreichen*: यो हि कालो व्यतिक्रामेत्पुरुषं कालकाङ्क्षाम् Spr. 2568. — 4) वेला व्यतिक्राता ममाहरे कथं तया KATHAS. 60, 99. — 5) *verkehrter Weise sich einer Sache (acc.) hingeben*: अथ ये बुद्धिमप्राप्ता व्यतिक्राताश्च (व्यभि^०) मूढताम् Spr. 4887.

— समति 1) सा तया समतिक्राता प्रतिज्ञा so v. a. *du hast dein Versprechen gehalten* R. ed. Bomb. 1, 44, 12. — 2) (सरः) पञ्चोत्पलसमाकीर्णं समतिक्रातशैवलम् R. 7, 77, 5. — 6) पितुर्हि समतिक्रातं यः साधु कुरुते पुत्रः *ein Versehen des Vaters* Spr. 4333.

— अनु 2) VARAH. BRH. S. 107, 13. पदेतत्समासे सकारः कपयोरनन्त (AV. PRAT. 2, 62) इत्यनुक्रामत् (so ist wohl zu lesen) *durchgegangen, im Verlauf angegeben*, — *gelehrt* Schol. zu AV. PRAT. 2, 81.

— अथ 1) युद्धात् — अथक्रातः BHAG. P. 10, 76, 30.

— अच्यप Z. 1 lies *प्रतमाम्*.

— अभि 3) *hinaufsteigen*: (अष्टान्तरः) आ दशान्तराया अभिक्रामति (Gegens. प्रतिक्रामति) NIDANA 1, 1, 6. 9. 12 in Ind. St. 8, 83. fg.

— आ 2) हाराक्रातं घनस्तनमण्डलम् *mit Perlenschnüren belastet* Spr. 2833. Z. 2 vom Ende streiche गतुं न शक्ता und vgl. Spr. 3236. — 3) *angreifen*: आक्रम्यमाणा विजने सिंहैरिव महाहिपाः Spr. 4208. आक्रमणन् (caus.!) = विलङ्घयन् MALLIN. zu Çiç. 16, 35 (Spr. 4700). कृत्ति दुर्वलानो हि स्वमाक्रम्य वलान्विताः *mit Gewalt* Spr. 4429. विषयाक्रातं *beherrscht* von 3403. astr. *angreifen* so v. a. *verfinstern* VARAH. BRH. S. 9, 13. 17. *einnehmen, sich verbreiten über* 11, 51. — 4) आक्राता MĀLAV. 40 bedeutet wohl *übertroffen* (so WEBER und BOLLESEN). — 5) आक्रामत्येव तेजस्वी तथाप्यर्को नभस्तलम् Spr. 3823. आक्रात = आस्थित HAL. 4, 96. *anspringen* VARAH. BRH. S. 89, 1 (S. 443, 1 v. u.).

— अथा, die ed. Bomb. liest richtig *अथक्रम्य*.

— निरा, °क्रमत् BHAG. P. 10, 71, 14.

— समा 2) am Schluss, die ed. Bomb. des R. liest सा तया समतिक्राता प्रतिज्ञा.

— उद् 1) उत्क्रामत् *aufsteigend* R. 7, 31, 18. प्राणेषूत्क्रममाणेषु *entweichend* WEBER, RĀMAT. UP. 329. — 2) आचरितं तु नोत्क्रमेत् *vernachlässige nicht* RV. PRAT. 11, 32.

— प्रत्युद् s. प्रत्युत्क्रम.

— उप 1) पडुपक्रम्यते तत्स्थानम् येनोपक्रम्यते तत्करणम् Schol. zu V. Theil.

AV. PRAT. 1, 18. *to which —, by which approach is made* WHITNEY. —

4) यत्तु सम्पुपक्रातं कार्यमिति विपर्ययम् *begonnen* Spr. 4771. उपक्रातस्य यच्छब्दस्य *womit man den Anfang gemacht hat, zuerst gebraucht* SĀH. D. 216, 3. सम्पुपक्रममाणः *gehend an* SARVADARCANAS. 97, 8.

— निस्, पाठे तु मुखानिष्क्राता विप्रयो ब्रह्मबिन्दवः H. 839. Sp. 486, Z. 1 v. u. die ed. Bomb. des MBH. liest 3, 8623 richtig °क्रमितुम्.

— अभिनिस्, अञ्जनादभिनिष्क्रातः (महागजः) *hervorgegangen* so v. a. *abstammend von, erzeugt* R. 7, 3, 5.

— परा, °क्रातं चात्र सूरिभिः *haben grossen Eifer an den Tag gelegt*, — *ihr Bestes gethan* SARVADARCANAS. 8, 1 v. u.

— परि (so zu lesen) 3) *vorüberkommen an, Jmd (acc.) entgehen* AIT. BR. 3, 14. — Vgl. त्रिपरिक्रात und परिक्रम fg.

— प्र 4) उदकार्य प्रचक्रमे MBH. 1, 790. — Vgl. प्रक्रतृ fg.

— प्रति 1) *zurückschreiten, hinabsteigen*: अष्टान्तर आ पञ्चान्तरायाः प्रतिक्रामति (Gegens. अभिक्रामति) NIDANA 1, 1, 3. 7. 10 in Ind. St. 8, 83. fg.

— 2) *beichten* ÇĀTR. 14, 110.

— वि, शूरस्य — सिंहविक्रातचारिणः *muthig verfahren* Spr. 3013.

— सम 1) *sich einfinden, sich einstellen* MĀLATI. 107, 3. — 3) *überschreiten* ÇĀKH. BR. 11, 4. *in ein Sternbild treten*, von der Sonne WEBER, GJOT. 101. असंक्रात *ohne Sañkrānti*, von einem Monate 103. — 4) पशुभ्य इव संक्रातज्ञडिमा पशुपालकाः KATHAS. 61, 23. — caus. 2) R. 7, 39, 8. 11. KATHAS. 73, 104. अर्थात्तरं संक्रमिते वाच्ये SĀH. D. 233. 384. 238, 19. Schol. zu VS. PRAT. 4, 166. — 4) die Bod. zu streichen und die Stelle u. 2) zu setzen. — Vgl. संक्रम u. s. w.

— उपसम् vgl. उपसंक्रमण, उपसंक्राति.

— प्रतिसम्, °क्रात so v. a. *abgespiegelt, reflectirt* SARVADARCANAS. 133, 4. 6. — Vgl. प्रतिसंक्रम.

क्रम 3) क्रमोत्तम KATHAS. 32, 246. क्रमवृद्धि *allmähliches Wachsen, allmähliche Zunahme* MBH. 12, 3308. क्रमाक्रमौ *Allmählichkeit und Plötzlichkeit* SARVADARCANAS. 9, 14. fg. 17. क्रमयोगपद्य *dass. 12, 22. अक्रम 11, 20.* — 6) नायं वीरोचितः क्रमः KATHAS. 101, 271. Sp. 492, Z. 9. fgg. अक्रम BHART. 1, 28 (Spr. 422) bedeutet *ein unangemessenes Verhältniss, Verkehrtheit*. — 8) Z. 13 lies 10, 1. 12. 11, 1. 32. 33. 34. 37. 1, 15. 6, 1. Z. 16 lies 4, 179. 194. — 11) *Veranlassung, Grund zu (gen.)*: शोकस्य कः क्रमः Spr. 763; vgl. पद 6). — 12) *Doppelconsonanz am Anfange eines Pāda* Ind. St. 8, 223. — 13) in der Dramatik *Erreichung des Gewünschten*; nach Andern *das Gewährwerden der Zuneigung* DAÇAR. 1, 36. fg. SĀH. D. 369. PRATĀPAR. 36, b. — 14) in der Rhetorik unter den *शब्दालंकाराः* und *अर्थालंकाराः* Verz. d. Oxf. H. 208, b, 23. — Vgl. कथा°, मला°.

क्रमकाल s. oben u. 2. काल 7).

क्रमयन m. *eine best. Form des Kramapātha* Ind. St. 3, 269.

क्रमचट m. desgl. Ind. St. 3, 231. v. l. क्रमजटा ebend.

क्रमचन्द्रिका f. Titel eines Werkes; s. u. चार 1) b).

क्रमज्या ist Sinus überh.; vgl. GAṆITADHJ. 71. fg.

क्रमण 2) b) *das Betreten, Treten auf*: अस्म° ÇĀKH. GRHJ. 1, 14, 2 in Ind. St. 5, 333.

क्रमदण्ड m. *eine best. Form des Kramapātha* Ind. 3, 231. 269.